

ПРАЦЯ

ОДИНОКА УКРАЇНСЬКА ЧАСОПИСЬ У БРАЗИЛІЇ

Виходить кожного четверга о 8-ій год. рано.

ВИДАЄ: ВИДАВНИЧА СПІЛКА.

„ПРАЦЯ“

Український просвітно економічний тижневик у Бразилії.

ПЕРЕДПЛАТА У БРАЗИЛІЇ:

Річно 8\$ піврічно 5\$
 Для Галичини 2.50 дол.
 Для України 36 руб.
 Для п. Америки 2.50 дол.
 Для Канади 2.50 дол.
 Для Аргентини 6 пез.

„PRACIA“

Jornal semanal para os Uk-
 rainos no Brazil.
 Publica-se em Prudentopolis
 ás Quintas Feiras.

Дрібні оголошення по 100 рс.
 від стиха. Більші по 200 рс. За
 всякі оголошення платить ся з
 гори.

PRACIA

Prudentopolis — Parana

Ми України до своєю
 В нас є! сила Козаків!

Не розлучать нас ні море,
 Ні межі чужих країв. Гимн ам. Укр.

СКЛАДАЙТЕ ПОЗИЧКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ОБОРОНИ ДЛЯ ЗДОБУТТЯ І ЗАКРІПЛЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОСТІ ГАЛИЦЬКОЇ ДЕРЖАВИ

Усім Українцям в Бразилії і Аргентині суцим від Рідного Краю і Уряду привіт.

Страшним ударом впала на нашу рідну країну світова війна. Все горе світа, всі муки цілого людства, всі сльози, які пролили люде віками, нічим в порівнянню з тим, що довелось перенести нашому народови на протязі останніх осьми років.

Повічених, розстріляних, замучених тюрмами, закатованих палками, виморених голодом, вигублених тифом, червінкою і холерою, поляглих на полях цілої Європи і тих, що за волю рідної землі поселилися на рідних загонах, не зчислити нікому. Кожде село, кожде місто має десятки і сотні своїх мучеників і героїв. Полита кровю, засіяна цвинтарями і хрестами, порізана окопами, порита глибокими ямами, опустіла і свалена стоїть наша земля і народ закаменіли в одчаю і ждуть божої правди. А дикі польські харцизи бушують по сій святій руїні і добивають тюрмами і го-

святі! Ви не пізналиб сьогодні ваших сіл, ваших братів і сестер ваших сусідів і ваших знайомих.

Про таких людей ви тільки читали, або чули з нашої історії, з давніх часів, коли Хмельницький за визволення рідної країни мільон сільського люду проти ненависного Ляха на бій підняв. Усі ті герої, про яких ми читали, як вони за рідну віру і за рідну мову голови клали, яких Ляхи четвертували і живцем на палі вбивали, які одинцем на сотню ворогів до бою неслися — усі ті герої у ваших рідних селах на наших очах народилися і наше імя вічною хвалою вкрили. Кожний з вас має такого героя братом або рідним, кожний з вас може гордо голову підняти, бо родове імя кожного з вас в історії на вічні часи записаним буде.

Від рідного краю і від нашого Уряду — від тисячів і тисячів тих, що через Голготу перейшли від мучеників і героїв, від сиріт і вдів, від попалених і опустошених сіл, від тих що в тюрмах караються, від тих, що синів на смерть за щасте будучих поколінь оддали, від наших славних

дної країни, її рани, її муки, її розпуку і її мольбу ратуйте!

Приходжу, щоб розказати вам по правді про все, що ми перенесли, що перетерпіли, чим жертвували, як наші кайдани торопили, як собі славу у світі добували, як ганьбу рабства з нашого чола кровю змивали і як тепер вигнані з рідної країни політичною боротьбою наше святе право добуваємо.

Хочу обіхати всі ваші оселі, усіх вас на раду екликати, усім розповісти про ваших рідних і з вами нарадитися, як рідній країні і Урядови допомогою стати.

Рідний край пожертвував усім що мав: майном, життем своїх синів — усім! Наші брати у Злучених Державах в заміну за те пожертвували своїм гірко добутим грошем і своїм сильним протестом від американського Уряду допомоги рідному краю зажадали. Те саме зробили й Канадійці.

А тепер ваша черга! Не гірші ви Українці від тих Українців, що в рідному краю осталися, і від тих, що у Злучених Державах і в Канаді приживають! І у

рідному краю і його Урядови свої лепти оддаги. Ви не чекали аж Уряд між вами позичку розпише, ви самі її розписали.

Честь Вам, бразилійські Українці! Честь вам, вірні сини скатованої Неньки!

Ваша жерволюбивість і любов до рідного краю будить в нашого Уряду певність, що ви не кинете його в момент крайної потреби, підтримаєте його морально і матеріально.

Якби не жерволюбивість нашої еміграції в Північній Америці, Уряд давно бувби впав жертвою нужди вигнання і булоб не стало тих, що столять на сторожи нашого права і відбивають затії ворога на нашу землю. Три чверти року Уряд тримався на вигнанню при допомозі еміграції утримував по державах західної Європи свої заступництва, словом і писемом пригадував тим державам про нашу кривду і про те що їх обовязком полагодити нашу справу, дати нам наше право.

І наближається хвиля, коли праця Уряду має увінчатися успіхом, коли Найвища Рада має розсудити нас з нашим відвічним

лита кровю, засіяна цвітарями і хрестами, порізана окопами, порита глибокими ямами, опустіла і спалена стоїть наша земля і терпіть нещасливі недобитки нашого народу закаменіли в одчаю і ждуть божої правди. А дикі польські харцизи бушують по сій святій руїні і добивають тюрмами і голодом останніх наших братів і сестер.

Ох, за слабе моє слово, щоб могло змалювати вам, кохані вигнанці з рідної України, усе те пекло, що простягнулось від Сяну по Збруч. Щоб мати поняття цього пекла, треба в ньому побути хоч місяць. І на коліна хочеться падати перед тими велитнями, що переносять це пекло вже осьмий рік і не падають духом, не впадають у зневіру, вірять у перемогу своєї правди і несуть гордо визвольний синьо-жовтий прапор до певної мети! Це не люде це надлюде; це велитні-герої, це

ряди — від тисячів і тисячів тих, що через Голготу перейшли від мучеників і героїв, від сиріт і вдів, від попалених і опустошених сіл, від тих що в тюрмах караються, від тих, що синів на смерть за щасте будучих поколінь оддали, від наших славних стрільців, що на чужині в нужді вмірають, від втікачів, що по всій Європі з голоду марніють, від Уряду, що без грошей і без нічиєї допомоги за границею проти нашого відвічного ворога відбивається, перед світом про його варварства голосить і своїм протестом рідну країну з його рук вириває — приношу вам дорогі Брати, що перед літами від нужди і людського насильства в пустарі Бразилії втікли, рідний привіт.

Та не з самим привітом приходжу до вас, висланий нашим Урядом. Приношу вам сльози рі-

дали. Те саме зробили і Канадійці. А тепер ваша черга! Не гірші ви Українці від тих Українців, що в рідному краю осталися, і від тих, що у Злучених Державах і в Канаді приживають! І у ваших грудях бється шире українське серце і ви честь нашому імені приносите. Це засвідчив перед нашою делегацією в Женеві представник бразилійського Уряду міністер Да Куня — і врадував наше серце, бо ми, відділені від вас тисячами миль, про вас майже нічого не чули і за втрачених для України вас мали. Простіть нам; ми помилялись.

Ми пересвідчилися, що ви, хто зна, чи не кращі наших братів в Північній Америці і в Канаді, бо ви самі, не чекаючи, аж Уряд до вас з прошенням звернеться і до вас свого делегата вишле, між собою нарадилися і постановили

вам про нашу клятву і про те що їх обов'язком полагодити нашу справу, дати нам наше право. І наближається хвиля, коли праця Уряду має увінчатися успіхом, коли Найвища Рада має розсудити нас з нашим відвічним ворогом. І якраз під сю хвилю, що має вирішити про наше життя або смерть. Уряд лишається без ніяких грошових засобів. І нема навіть настільки, щоб вислати нашу делегацію за границю коли Найвища Рада візвє її, щоб з нею порозумітися про нашу будучу долю. Північна Америка терпить від безробіття і наша еміграція не в силі допомогти Урядови більше того, чим йому допомогла.

Ви бразилійські Українці, являєтесь останнім нашим ратунком. Як ви відкажете свою допомогу Урядови вашої рідної землі так не остається йому ніяка ин-

А. Кашенко

19)

Під Корсунем

ІСТОРИЧНА ПОВІСТЬ

(Дальше).

— Ти, я бачу, не простий козак, а досвідчений у справах Хмельницького. Так от я тобі що скажу: я подарюс тобі життя, як що ти по правді розкажеш, що думає Хмельницький. Як він думає на нас бити?

— Та вже мені тепер до Хмельницького не вертатися, одповів Галаган. — так я все розкажу... Поки ви отут стоїте, полковники козацькі Хвилон, тоб-то Джекжалій, та Перебийніс обходять ваші шанці зі сходу. Завтра вони вийдуть на Межіріччя, щоб перетяти вам шлях до Києва.

— Лукавий, проклятий клоп! — скрикнув Потоцький, маючи на думці Хмельницького.

Побачивши, що справа йде на добре, Галаган почав вигадувати далі:

— Оце Туган-Бей з татарами гарцює по-над окопами... То він навмисне вас драгує, щоб стояли ви й не рушилися звідси. А як днів зо два так простоятє то Джекжалій з Перебийнісом вдарить

на вас із заду й тоді вже нікому не буде порятунку, бо Хмельницький обгорне вас з усіх боків. Він навіть похваляється: з Жовтих Вод, каже, утік один жовнір, а з під Корсуня не втече й жаден Поляк!

— Не дїжде того, проклятий пес! — скрикнув Потоцький. — Я не дитина, щоб дався йому до рук!

— Нам як найшвидше треба рушати звідси, — сказав Корецький, — бо з усякою хвилиною ворог більше заходить нам за спину. Не слід гаятись навіть хвилини!

— Прошу пана не хапатись! — гостро спинив Корецького Потоцький. — Ми підемо звідси, але не на очах ворога: Хмельницький не повинен знати, що ми хочемо рушатись з шанців. Прошу слухати мого наказу, панове! До вечора палати на ворога з гармат, а в вечері пан полковник Бігановський має улаштувати обоз до походу. За ніч вивезти гармати з шанців на битий шлях і як світ — обоз і гармати рушати шляхом на Богуслав, пан Корецький зі своїми хоругвами має захищати обоз з півночі, гусари й улани — з півдня, жовніри спереду й заду. Всі чули мій наказ, панови?

— Чули наказ, що має всіх нас згубити! — гостро сказав Калиновський. — Ворогові тільки й треба, щоб ми покинули шанці!

— Пана польний гетьмане! — скрикнув Потоцький. — Ви підбурюєте полковників до неслухняности! Я доведу про це на сеймі!

— Галаган, забувши свої пекельні муки й нестерпимий біль у спині, радів, що мети його досягнуто. Липалося ще тільки відвернути Потоцького від битого шляху де польське військо все таки мало можливість оборонятися, й направити його йти манівцями понад Крутим Байраком.

Ясновельможний гетьмане! — обізвався Галаган, — як підете ви битим шляхом, то буде лихо й не уникнути нам рук Хмельницького, а мені тепер його руки страшніші, ніж ваші; як тільки вийде ваше військо на битий шлях та на рівний степ, так набіжить на вас вся орда татарська в пятьдесят тисяч коней: і витолочить і змете все, мов вихорь степовий. Бій на рівному степу — то татарам свято! Хмельницький того й чекає, щоб ви пішли степом... На гої випадок він і лишив усю орду тут, а козаків послав у обход.

— А яку ж ти даєш раду?

— Єсть до Богослава инший шлях — манівцями. Він увесь час іде лісом і татарам ні стріляти, ні нападати незручно, їхні стріли будуть плутатись поміж гілками, козаків же з Хмельницьким лишалося обмаль. Тим шляхом ми зовсім непомітно й безпечно дійдемо до Богослава.

— Козак говорить до діла! — обіз-

вався Корецький. Коли татарів така сила так ліпше нам іти лісом, ніж степом.

— Не вірю я цьому підглядачеві! — сказав Потоцькому, Калиновський. — Защо він мусить бути нам приятним? Чи не за те що пан гетьман спік йому спину так, що днів через два він і дуба дасть? Він ворог нам, а не цорадник!

— Але він говорить до діла! — одповів Потоцький.

— Нехай він устроить руку у вогонь на доказ того, що говорить по щирости.

Потоцькому не шкода було чужої руки — Шож, нехай! — згодився він. Ввіримо його ще раз. Поклади руку на вогонь!

Галаган зблід, мов крейда, але вагався недовго. Яке вагання! Воля рідного краю дорожча за руку одного козака. Він рішучо наблизився до вогню й устроив у нього ліву руку. Червоне полум'я облизувало живе тіло своїми язиками, козак одначе стояв мов чарівник, нерухомо... навіть найменчий стогін не вибився з його уст, немов вогонь тільки доскотав його. Скоро по повітрю знов пішов дух печеного мяса, а рука козака почорніла й хутко почала репатись.

— Годі! — гукнув врешті Потоцький — Нема чого даремно мурдувати людину. Підійди сюди! — звернувся він до Галагана.

ша допомога. І це треба вам пам'ятати! Треба вам пам'ятати, що ви є останнім ратунком рідної країни, і що без цього ратунку рідному краю загрожує загибель, що без нього ціла наша трьохлітня жертва, усі героїські подвиги і всі надлюдські терпіння пішли на марне.

Чи супроти цього оскудіє ваша рука і ваше серце замкнеться для благань рідної країни? Ні! не хочеться вірити; бо ви дали вже докази, що ваші серця б'ються горячою любов'ю до Вітчизни не менше сердець тих, що для цієї Вітчизни по жертвували усе. Я певний того, що не знайдеться ні один бразилійський Українець, котрий не по жертвував би, чи не позичив би рідному Урядові цього, на що його стати. Бо не слід вам забувати, що кожний ваш мільрейс є цеголкою під будову нашої держави, так як кожна крапля пролитої крові справила нашу пограбовану ниву під жива волю.

Уряд не хоче взяти вашої волі і лишає вашому виборові або добровільні жертви, або більші позички на проценти з тим, що позичка враз з процентами буде кожному звернена після того, як наша держава буде признана і zorganizована. І кожний, хто заявить охоту стати Урядові в допомозі і пошле гроші на руки існуючого і затвердженого Урядом Комітету для державної позички хай заявить рівночасно, чи жертвує гроші, чи дає їх як позичку.

Уряд знає, що надмірними тягарями вас обкладати не може: та все-ж таки на суму **СТО ТИСЯЧ МІЛЬРЕЙСІВ** бразилійська Україна спромогтися може. Не забувайте, що рідний край втратив для визволення з ярма сотки мільонів. І думка про це не позволить ні одному з вас, дорогі Земляки, обтяжити свою совість важким докором невірного сина землі, де ви родилися, де рідна мати вчила вас Богу молитись, де ви оставили гроби ваших батьків і рідних і куди рветься ваше сер-

Питання мови на Підкарпаттю.

Між „Союзом соціальної помочі підкарпатського студентства“ і москвофільським студентським товариством „Возрожденіє“ прийшло до завязаного спору і боротьба за становище в питанні мови на Підкарпаттю. Недавно вислало „Возрожденіє“ на руки чеськословацького уряду меморіал, в якому виступає проти розговорної української народної мови на Підкарпаттю. Студентство, zorganizоване в „Союзі соціальної помочі“ відмовляє права „Возрожденію“ говорити іменем підкарпатського студентства, бо за „Возрожденієм“ стоїть декілька лише москвофільських одиниць, що мови підкарпатських Українців не знають. В меморіалі, висланому Союзом до чесько-словацького уряду, зазначено, що введення російської мови на Підкарпаттю до шкіл і урядів коштувати-ме чесько-словацький уряд багато зайвих жертв і буде насиллем на українському населенню Підкарпаття.

Британське правитель-ство передало владу в Ірландії в руки ново Ірландського правительства.

Дня 16. січня сполудня урядово установлено тимчасове правитель-ство Ірландської Вільної Держави в доблінському замку.

Віцекороль Дицелен в заступстві короля і британського парламенту прийняв Майкела Коллінса, голову ірландського тимчасового правительства, і його 7 товаришів. Він повідомив, що на приказ коронної ради має сейчас передати їм владу в Ірландії.

Відомість, що нове ірландське правитель-ство має переняти владу у свої руки, стягнула крутом замку великі товпи народу.

в міжнародній господарській конференції, яка зачеться в сьому місті 8. марта с. р., візьме участь 1,000 делегатів, дорадників, знавців і секретарів.

Місто Генуя, котре разом з многими другими містами голосить себе місцем уродження відкривця Америки, Христофа Колюмба, турбується, як воно примістить у себе ітлько гостей.

ПУАНКАРЕ БОЇТЬСЯ ЕКОНОМІЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ В ГЕНУІ, В ІТАЛІЇ.

В парижських дипломатичних кругах заявляють, що новий французський прем'єр Пуанкаре противиться заповідженій в Кан, у Франції, міжнародній господарській конференції в Генуї, в Італії, на 8. марта с. р. аліантською Найвищою Радою. Кажуть, що він противний сій конференції головнн ізза того, що на неї запрошено також російських большевиків.

ЗИТА ЩЕ ПРОБУЄ ЩАСТЯ ЗІ СИНОМ.

Кажуть що жінка бувшого австрійсько-угорського монарха Зита приїхала на територію Угорщини з 9-літнім сином Оттом і хоче старатись здобути для нього угорський престол.

Вгадують, що вона найде підперте серед мадярських роялістів (приклонників королівства), котрі говорять, що й адмірал Горті, тимчасовий управитель Угорщини, є за сею кандидатурою.

ПАЛЯТЬ ДОКУМЕНТИ БРИТАНСЬКОЇ ВЛАДИ В ІРЛЯНДІЇ.

В даблінській палаті палять денно й нічно стоси всяких документів з часів британської влади. Боятсья, що в сьому огні можуть згоріти важні для істориків документи.

Найновіші вісти.

Італія заміряє уділити Австрії

Німці заплатили вже четверту рату повоєнного відшкодовання.

На Україні повстанчий рух іде вперед. Обіймає нові села, округи, а вороги кидають оружје та переходять в сторону повстанців.

В Галицькій Республіці, як доносять часописи терор непонятій з сторони Ляшні. Мабуть чує та дрантива Польща, що кінець її зближається, тому і так мститься на біднім українськнм населенню.

З Бразилії.

УКРАЇНЦІ БРАЗИЛІЇ І АРГЕНТИНИ!

Не гайтесь і складайте сейчас гроші на Позичку Національної Оборони!

Найнизча сума позички виносить **десять мільрейсів**. Вищі суми: 20, 30, 50, 100, мільрейсів і т. д.

Кожному, хто зложить гроші, будуть видані тимчасові посвідки. Пізнійше кожний отримає Урядовий Довжний запис.

Гроші складати на руки місцевого організатора, уповноваженого Комітетом для позички, або слати на адресу голови Комітету Позички Національної Оборони Преп. О. Ігумена М. Шкірпана в Пруден-тополи.

ліонів. І думка про це не
лить нідному з вас, дорогі Зем-
ляки, обтяжити свою совість важ-
ким докором певірного сина зем-
лі, де ви родилися, де рідна мати
вчила вас Богу молитись, де ви
оставили гроби ваших батьків і
рідних і куди рветься ваше сер-
це через безмежний океан, щоб
спочити на віки під захистом рід-
них лип біля рідної церкви.

Так з Богом починаймо святе
діло!

Та й не забувати нікому, що
допомога потрібна сейчас! Допо-
мога запізно не буде ніякою до-
помогою.

Петро Карманський
відпоручник Уряду Галиць-
кої Республіки в Бразилії.
Прудентополіс, 1922.

УВАГА: Гроші прошу слати
на руки голови Комітету Позич-
ки, або на руки місцевого орга-
нізатора уповноваженого Комі-
тетом.

ради має сейчас передати їм владу
в Ірландії.

Відомість, що нове ірландське
правительство має переняти владу
у свої руки, стягнула крутом замку
великі товпи народа.

Перенятте влади було дуже
просто і скромне, але всетаки зро-
било воно велике вражінне на на-
род, свідомий того, що се валить-
ся 750-літнє панованне Великої
Британії в Ірландії, а настає нова
доба, доба ірландського народо-
владствя.

Британське правительство в Ір-
ландії перестало існувати о годи-
ні 2.30 сполудня, коли закінчилася
одногодинна розмова Коллінса з
Дицеленом взаїмними желаннями
для добра обновленої Ірландії.

**БУДЕ 1,000 ДЕЛЕГАТІВ НА
КОНФЕРЕНЦІЮ В ГЕНУІ.**
Італійський прем'єр Бономі пові-
домив управу міста Генуї, що в

Найновіші вісти.

Італія заміряє уділити Австрії
позички 70 мільонів лір.

Австрія заключила угоду торго-
вельну з Україною і Росією.

Всі дипломати при Ватикані
зложили свят. О. Пію XI. свої же-
лання з нагоди Його вибору. Про-
мовляв посол Іспанський.

Між Францією, а Англією знова
прийшло до непорозуміння. При-
чиною сего стали Німці.

В Ірландії, та в Індіях знова не-
спокій.

Німців повідомлено, що і вони
будуть запрошені на наради в Ге-
нуї.

Скоріше, скоріше! — гукали вони на
тих, що тяглися вузькою лісовою стеж-
кою, але тим перепиняв рух обоз і во-
ни плуталися поміж деревами, пмагуючи
собі одіжу й розгублючи зброю.

Що далі, в задньому польському вій-
ську гармидер більшав, і тільки Кали-
новський що прибіг на стріли, дав військові
деякий лад. До того ж Нечай та Богун
спинили своїх козаків, щоб не лізли на
мушкети, бо рішучий натиск на Поляків,
Хмельницький звелів їм зробити тільки
після того, як з боку Крутого Байраку
вони почують вибухи гармат Перебийноса.

Тимчасом Дженджалій зі своїм полком
проминувши Корсунь, почав обходити
польське військо з правого боку. Хмель-
ницький з гарматами йшов позаду, Мо-
розенко та Чорнюта з голою заходили
з лівого боку.

У той час Галаган дійшов до засіки,
що він сам нарубав зі своїми козаками
скільки днів перед тим. Передне військо
спинилося; вони понаїздили один на
одного, бо задні поспішалися. Счинилася
метушня й шарварок. З пів години про-
галяли поки розтягли засіку й застали
ривчак, а тимчасом Дженджалій наскочив
на Поляків з правого боку, а Морозенко
з білоштанниками-дугарями вже виявив-
ся з лівого й усі козацькі полки, не на-
сідаючи дуже на Поляків, що хвилини
міцніше оточували їх з усіх боків.

Київ національної
рони Преп. О. Ігумена
М. Шкірпана в Пруден-
тополи.

Не даймо собі прига-
дувати наш святий обо-
в'язок: **виповідним його
негаймо!** Уряд жде з пов-
ним довірем, певний то-
го, що Південна Америка
що **Українці Бразилії і
Аргентини його споді-
вань не заведуть!**

Політичні збори в Прудентополи

Дня 5. марта в полудне відбу-
лися в Прудентополи політичні
збори з рефератом делегата нашо-

Одбиваючись од козацьких наскоків,
польське військо пішло далі понад са-
мим байраком, що звався Крутим. Той
байрак і справді був дуже крутобокий,
у глиб же був такий, що за кущами й
деревами його не видно було.

Так ішли Поляки ще з цівгодини, по-
ки дійшли до другої засіки. Знов поча-
ли розтягати дерева, але погоничі під
наскоками козаків не хотіли вже дожи-
дати, поки засіку розберуть та полагоди-
ть шлях і почали її обминати. З того вий-
шло Полякам велике лихо, по обох боках
засіки були покопані ривчакі і ями. Во-
ни перекидалися, коні билися й падали
в ями, погоничі з переляку почали розбі-
гатися. В усьому обозі счинився великий
гармидер.

На галас прибіг Калиновський і поба-
чивши, що робиться, присківався до Га-
лагана.

— Куди ти завів нас, зраднику?
— Я не відав про це! Засіки певно
зроблено останньої ночі.

— От тобі моє слово, — погрожуючи
шпаблею гукнув йому Калиновський: Як
що не виведеш війська на вільний шлях,
а власною рукою одрубав тобі голову!
Доглядайте його, як свого ока! — гук-
нув хорунжому, що був при Галаганові.
Як не доглянете, то тяжка буде вам
кара!

(Далі буде).

Мягкита витяг руку з вогню й підсту-
пив до гетьмана, але сили його опусте-
ли, світ в очах замутився й він упав на
землю нежитомний.

— Одлійте водою! — гукнув Потоць-
кий.

Жовніри принесли води й поливали
Галаганові на голову доти, поки він не
прочунав; тоді його підвели й піддер-
жуючи повели до коронного гетьмана.

— Ти добре знаєш лісовий шлях на
Богуслав? — спитав той.

— Знаю добре, бо я тут зріс.

— Завтра світом ти вести меш нас
тим шляхом. А тепер — звернувся По-
тоцький до хорунжого — одведіть його
до лікаря, нехай погойть йому, щоби був
живий.

Увесь цей день татари драгували По-
ляків, наближаючись до окопів, а Поля-
ки вибігали, щоб одгонити їх і були за-
доволені з того, що козаки зараз же
тікали до Росі.

Впала на землю ніч і оновила обидва
війська своєю темрявою. І на північному
і на південному боці Росі було тихо, про-
те обидва війська не спали. Поляки всю
ніч заштували обоз та гармати до похо-
ду, а Хмельницький, діставши од Пере-
бийноса звістку, що дозори козацькі
чують у польському таборі скрипіння ко-
лес і метушню догадався, що Поляки
налякані Галаганом, збираються тікати й

тому розводив свої полки так, щоб ран-
ком ударити на них з усіх боків.

XIII.

Як тільки почало світати, Галаган із
замотаною й привязаною до боку рукою,
повів передні відділи польського війська
до березового лісу. Уступивши в ліс,
польське військо зразу почало розтяга-
тися, бо дорога була вузька, у війську
же було майже з тисячу возів та нан-
ських ридванів. Проте Полякам здавало-
ся, що все йшло добре: ворог нігде не
виявлявся й з боку Росі не наступав на
задніх.

Через дві години, коли сонце вже до-
бре світило крізь віти берез, Галаган
дійшов до того місця, що з нього шлях
пішов понад Крутим Байраком; задне ж
польське військо тільки тепер виходило
з окопів і кунчилося біля лісу.

У той час до Росі почали спускатися
з гори козацькі полки Нечая та Богуна.
Виблискуючи гострими списами й коли-
хаючись, мов сніле жито на вітрі, Запо-
рожці двома живими річками збігли до
Росі, вихопилися добрими кінями на по-
ле розгорнувшись, широкими лавами по-
бігли на Поляків. Жах обхопив задне
польське військо, що не встигло ще зай-
ти в ліс, і в ньому почалася метушня.
Поляки палили в козаків з мушкетів а
поспішаючи захватись у лісі, давили
один одного.

го Уряду п. проф. П. Карманського.

Не дивлячися на слоту, учасників з міста і з околиці зібралось кількасот так, що саля „Народного Дому“ була майже забита слухачами.

Збори отворив Преп. о. Ігумен М. Шкірпан, вибраний на председателя зборів, а відтак виголосив півторагодинний реферат п. Карманський. Бесідник дав вичерпуючий реферат про визвольні змагання галицьких Українців, змалював картину боротьби галицької армії по обидва боки Збруча і картину змагань до збудовання власної держави, а врешті з'ясував змагання Уряду Галицької Республіки вибороти Східній Галичині самостійність дорогою дипломатичної акції. Свій реферат закінчив бесідник запевненням, що визволення Східної Галичини з польського ярма є певне — тільки треба видержати на становищі непримиримої боротьби з польською насильною владою, яка не має за собою ніякого права. А щоби Уряд міг на цьому становищі видержати і своє діло довести до щасливого кінця, мусять і бразилійські Українці виповнити свій обовязок супроти рідного краю і мусять піддержати Уряд своєю грошевою допомогою.

Хоча люде були перетомлені і хоча була пізна обідна пора, реферату вислухали всі з великим зацікавленням, ніхто не рухнувся, ніхто не перебив тишини ні одним словечком і не в одного крутилися сльози зворушення.

Збори замкнув председатель о. Ігумен М. Шкірпан зазивом, щоб ніхто не відтягнувся від національного обовязку і, щоб усі спішилися зі складками на позичку Національної Оборони.

Взагалі вражінне з сих зборів осталося у всіх учасників як най-

Слідуючі політичні збори відбудуться в Іваях в неділю дня 12. марта.

В Куритибі часто лучаються крадежі.

Пишуть часописи, що Др. Нільо Песаня захорував.

З нагоди 100 літнього обходу незалежності Бразилії задумують змінити гроші в Бразилії.

Як доносять вісти, то Др. Артур Бернардес рядовий кандидат на президента вийшов значною більшістю голосів.

Вп. Українські виборці в Прудентополи.

Радий я кождому з осібна подякувати, що Ви всі стали так з'єднані по моїй стороні в день 1-го марта даючи голос свій на шефа політики в Прудентополи. Позаяк кождому з осібна не можливо подякувати, тому на сім місци я дякую Вам щиро, за се. Я бачу, що нарід український се народ шляхотний, патріотичний, що се нарід словний. Хоть Ваші брати в вашій рідній землі борються під ярмом, та стараються видобути з неволі ворожої, то ваша побіда певна, бо нарід з такими прикметами ніколи не загине.

Прийміть сю коротеньку подяку, та будьте сего переконання, що я для Вас почувуючись до вдячності буду працювати, та що в моїх силах буде, всегда Вам буду помагати. Честь Вам та подяка!

З глибокою пошаною
Йоан Флеурі да Роша.

„O MUNICIPIO“

В нас в Прудентополи перед виборами був рух і то не аби який. Навіть почало виходити дві часописи в язиці португальським. Одна з тих часописий „O Municipio“ вже в першій числі накинута на „Працю“, а се за про те, що один з виборців помістив поклик, що коли Українці ідуть на вибори, щоб ішли разом.

Еслиб „артикуліста“ той дописи мав трошка олію в голові був би

Dorizon, 27 de Fevereiro de 1922

Illmo. Sr. Director!

Lendo o artigo «Reclamação attendida» em o № 7 do Vosso conceituado órgão, referente a nossa reclamação, em que nós Ucrainianos exigimos o reconhecimento e o respeito para com nossa língua ucrainiana, não nos satisfazemos com o mesmo, pois que, segundo reconheceis, a «laboriosa colonia ruthena», em quanto que foram os Ucrainianos, que Vos mandaram o protesto.

Aos, pois, Ucrainianos destas colonias não satisfeitos, vendo em a falsificação do nosso nome uma intriga dos Polacos reclamamos a Vos que seremos obrigados a não aceitar mais um órgão que nos offende os sentimentos nacionaes.

Esperando pois de Vós Sr. Director de que fazeis jus a nossa reclamação, subscrevemo-nos

D. V. S.
Ams. Atts. Amos.

P. Emiliano Ananievitch
Antonio Firman
Demetrio Chron
Ignacio Vovk
Felippe Kuchar
João Prysiazniuk
Sofron Stelmachtchuk
Demetrio Busko
Max Schafranskyi
Gregorio Kutchenskyi

НА ПОЖИЧКУ

НАЦІОНАЛЬНОЇ ОБОРОНИ ДЛЯ ЗДОБУТТЯ І ЗАКРІПЛЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОСТІ ГАЛИЦЬКОЇ УКРАЇНИ

зложили дальше:

Онофрій Ляхович 50\$, Никола Кравчук 50\$, Никита Кузів 5\$, Василь Прус 50\$, Никола Бойко 50\$, Василь Войтович 100\$. Іван Багрій 50\$, Григь Сидор 50\$.

Ерешім, Р. Гр. до Суль:

Семен Чернобай 20\$, Никола Козак і Марія Козак 20\$, Михайло Мандрик 10\$, Теодозій Свідерський 10\$, Никола Мандрик 10\$, Роман Мандрик 10\$, Степан Бащин 5\$, Анна Свідерська 5\$, Михайло Козак 5\$, Йосиф Козак 5\$, Андрій Чернобай 100\$, Н. Каміньський (Фазенда Естерд.) 30\$000.

В Києві холера.

„Газета Вечорна“ подає що в Києві страшно шириться азійська холера. По урядовим сов. звідомленням доходить число хорих у місті денно до сотні. Кінець хориби звичайно смертельний. Бараки в яких перебувають хворі, неопалювані, брак в них усіх лікарських засобів та опіки. Слабість чинить чимраз більші спустошення.

Спис книжок і брошур, які можна набути в управі часопису

»УКРАЇНСЬКИЙ ПРАПОР«
Wien, VIII. Langegasse 5/6

Кривава книга в укр. мові 10 цт.
За державну незалежність Галичини 10 „
Рік на Великій Україні (на ліпшій папері) 1 дол.
Рік на Вел. Україні (на звич. папері) 50 цт.
Галицька Армія на Вел. Україні . . . 50 „
Великі Роковини 5 „
Українська школа під польським ярмом 5 „
Зі споминів Січовика 5 „
Польська колонізація Сх. Галичини 5 „
Як писати мемуари 10 „
Перша Сесія В.У.Н. Ради 10 „
Від Денікіна до Большевиків 5 „
Українська делегація Сх. Галичини в Ризі 5 „
Похід українських військ на Київ . . 10 „
Князь Ярослав Осмомисл 5 „
Василь Стефаник 5 „
Підкарпатська Русь 5 „
Студенство і політика 10 „
Корупція в державнім життю 5 „
Галичина та Соборна Україна 5 „
Галичина й нові держави в Європі 10 „
Економічні основи Галицької держави 10 „
Кошта поштової висилки управа оплачує сама.

ПОЗІР! УКРАЇНЦІ В МАЛЛЕТ!

Вп. П. П. Карманського відпоручник Уряду Галицької Республіки буде мати збори дня 19. с. м. в оселі Маршалль Маллет.

Оголошення.

Потрібую робітників до різання дерментів (швелів). Ліс добрий, а платня від дормента 1\$600. Користайте з доброї нагоди.

нальної Оборони.
Взагалі вражінне з цих зборів
осталося у всіх учасників як най-

Слідуючі політичні збори відбу-
дуться в Іваях в неділю дня 12.
марта.

Честь вам Українці в Прудентополи!

Дня 1. марта збулись вибори на
президента і віцепрезидента. Рівно-
часно в Прудентополи збулись ви-
бори на директорію політичну. В
виборі директорії було в Пруден-
тополи дві партії. Наші Українці
стали по стороні п. Др. Флеури, та
і Він став вибраний, бо одержав
179 голосів більше. Наші Українці
свідомо стали всі разом з зинятком
кількох і то на жаль по біль-
шій часті з самого Прудентополя.
Оселі з винятком чотирох, чи пя-
тьох держались всі разом. Честь
Вам Українці! В злуці сила, в злу-
ці мож до великого діла дійти.

Минувшого тижня вернув до Ку-
ритиби витаний народом президент
Парани Др. Муньойс да Роша з
своєї фазенди, де був на короткім
відпочинку.

на з тих часописий „О Мунісірію“
вже в першій числі накинута на
„Працю“, а се за про те, що один
з виборців помістив поклик, що
коли Українці ідуть на вибори,
щоб ішли разом.

Єслиб „артикуліста“ тої дописи
мав трошка олію в голові був би
не накидався, але видно не много
там того розуму, тому вже на всту-
пі показав свою краску. Все пере-
речить, що написалось, все лиш
ложею, та не правдою збиває. Все
кричить, ми сильні, могучі і т. и.
Ми не беремось про сего „артикулі-
сту“ розписуватись, бо наші Ук-
раїнці самі се бачать, тай лиш ра-
менами здвигнули, а тим самим
бридяться таких людей, що то лиш
неправдою притягають до себе.

Перечитавши сю відозву в „Му-
нісірію“ кождий повідає собі: „Е
то відай писав, або большевик,
або якийсь бурро, або і артиста від
таманків! На будуче таким „арти-
кулістам“ навіть і відповідати не
будем, бо щож коли „дурному віч-
ная пам'ять“.

Така часопись і довго не устоїть
ся, бо правдою весь світ зійдєсь а
неправдою навіть і до порога не
зможе.

Той сам.

10\$, Роман Мандрик 10\$, Степан
Бащин 5\$, Анна Свідерська 5\$,
Михайло Ковак 5\$, Йосиф Ко-
зак 5\$, Андрій Чорнобай 100\$,
Н. Камінський (Фазенда Естерл.)
30\$000.

На українські сироти в Галичині

Микола Андрухів 5\$, круж. не-
віст 3\$, Михайло Саламаха 5\$,
збірка коло церкви на Жезуіно
Маркондес 67\$800, Іван Цікавець
4\$, Муцини з Кандідо Абреу 6\$,
Василь Музика 5\$, в церкві на
Парані 36\$, Н. Н. 5\$, Н. Н. 5\$,
Н. Н. 4\$, Н. Н. 4\$, Анна Воло-
шин 1\$, Н. Н. 4\$, на хрестинах
у Марка Пашка 4\$100, Н. Н. 5\$,
Дівчатка з Кандідо Абреу 8\$,
Хлопчики з Кандідо Абреу 12\$300,
Н. Н. 4\$, Гринько Завадский (Іра-
ті) 2\$, Теодора Польняк 1\$, Дми-
тро Куйбіда 3\$, Н. Н. 2\$, на ве-
сілю у Сенишина 5\$400, на весі-
лю у Івана Левіцкого (Кальмон)
4\$800, Гр. Гладкий 10\$.

Разом 215\$600
З попереднього 70\$000
Загальна сума 285\$600

Оголошення.

Потрібую робітників до різання дер-
ментів (швелів), Ліє добрий, а платини
від дормента 1\$600. Користайте з доброї
нагоди.

Ріозіньо — Кость Одрецький.

ПОВІДОМЛЕННЯ.

Др. Тразибуль Лінс Фільо, адвокат сего
мунісіпіюм, повідомляє своїх приятелів і
клієнтів-Українців, що вернувши зі своєї
подорожі, отворив знову канцелярію адво-
катську, при площі 15 de Novembro, де
остаєсь до їх услуг.

НАЙЛУЧШЕ ПИВО
ВИРОБЛЯЄ
Cervejaria
„Cruzeiro“

Подаєсь до відома, що
купуєсь також ячмінь.

Curityba — Paraná c. p. 180

Доборолась Україна до самого краю...

В імя правди нину сі стрічки, а не
щоб входити в полеміку з „паном“ Ку-
цом, бо се бувби час марно страчений.
Нехай сам нарід нам розсудить за ким
правда а хто брехнею воює; нехай з то-
го бере собі науку на дальше життя,
як йому треба осторожньому буги в стрі-
чці з „панамі“ в роді п. Куца; як вреш-
ті поступити собі з ним самим? Чи по-
зволити йому дальше наругатися зі всьо-
го, що нам святе? Чи дальше йому ві-
рити, коли він в очи плає тай каже,
що це дощ іде?

У „Народному Слові“ (ч. 41) хотів
п. Куц себе оправдати повими брехнями
старі посриваючи. Цим ще лучше давєн
нам пізнати, щоб ми і на хвилину не
сумнівалцен у його „чистий“, „ідеаль-
ний“ характер. У дописі своїй стількп
нової брехні наколичив, що справді при-
ходиться думати, що маємо до діла з чо-

ловіком або непочитальним, або безлич-
ним. Ще раз зазначую, що не для п.
Куца ся моя допись, але для нашого ту-
тейшого українського загалу наука. А і
на дальші, які небудь, дописі п. Куца
відповідати йому не буду, бо в нього ба-
чу злобу, переворотність і безветп-
ність.

При кінці своєї писанини закидує ме-
ні п. Куц брак чувства християнського
через це, що я „за 16 долярів виписую
на нього несотворені річи і наклеюю
нарід, щоб гонив його від себе, як ска-
жену собаку“.

Возьмім ось який примір: Нехай буде,
що я переконався, що між народ наш
упхавєн чоловік злбний чи божевільний,
що ходить усюда між народ, затроює же-
рела-криниці, підпалює хати, калічить-
убиває дітей і старих; коли я се знаю,
се бачу, о тім переконався — чи не
єсть моїм строгим обовязком як людни
вказати веім злочинця, щоб власть пос-
тупила з ним, як на се заслугує, щоби
в той спосіб перешкодити його страшній,

злбній роботі? Без порівняня більшим
злочинцем від вижче згаданого є той,
що людям каже себе звати „паном Ва-
лєнтіном Куцом“.

О скільки душа має вижче значінне
від тіла, небо від землі, о стільки робо-
та являєсь більше злбною та каригід-
нійшою від вини мною вимріяного збро-
дняра чи божевільного. Він затроює на-
род наш ідою безвіря та дикої моралі,
він підпалює наші родини вогнем незго-
ди ба і ненависти; він калічить і убиває
серця дітий і молоді, вціляючи в серця
ті злобу, якою кпшить серце його. А ро-
бить се пляново отже і свідомо. Сього я
доважу фактами у мойй дописі.

І чи не є проте моїм строгим обовяз-
ком, яко священника-Українця отворити
очи незрячих, перестерегти їх і вказати
ім, що мають зробити з тою звироднілою
людиною?

Так, лиш сей святій обовязок спону-
кує мене писати сю допись.

Не по християнськи поступив би я,
наколив теєр той самий „пан Куц“ до-

свідом-нещастем яким діткнений, звер-
нувся до мене з проханем о поміч, а я
тоді не лиш не споміг його, а ще при-
гадуючи йому давні його негідні вчинки,
прогнав його від себе, або ще наругавєн
тоді з нього.

Кождий з наших кольоністів місцевих
знає, що я особисто ніколи нічого з п.
Куцом не мав, а що нині проти нього
виктунаю, то се роблю не задля якої
матеріальної користі, як се собі „п. Куц“
в своїй ідеальній голові думає, а лиш з
мого обовязку, який на мене вкладає
уряд священника, який я ціню собі най-
вижче, а також і становисько Українця
інтелігента, якого я не в силі відректи-
сь.

Обговорю проте деякі важнійші точки
славної дописи п. Куца. І так:

Нехай першою точкою буде приняте
віри Христової Українцями.

(Далі буде).

Українці! Сповніть ваш обовязок, склада-
ючи позичку на визволення Рідного Краю!

45)

Кривава книга

МАТЕРІАЛИ ДО ПОЛЬСЬКОЇ ІНВАЗІЇ НА УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ СХІДНОЇ ГАЛИЧИНИ 1918/1919 РОКУ.

(Дальше).

Які тепер сидять в тюрмі, спроневерило около пів мільона марок), витворили з табору полонених прямо табор трупів. Два місяці тому з табору, що числив коло 6000 полонених, вносили кожного дня 50—100 трупів. Розпаношлася тоді дезинтерія, яка вбивала ви джених. В одному місці при і лічному шпиталі, трупи лежали около три тижні непохоронені, так, що щурі їх пообривали. Померших хоронять так мілко, що тіла висають із землі. — наслідом чого дезинтерія й тиф постійно ширяться так, що самі жовнярі, які повнять службу в таборі постійно переносять заразки недуги до своїх відділів. Так, як тепер виглядають українські бранці в таборі, можна собі уявити тільки смерть. Деякі й говорити не можуть. Не сходять їсти — чому? Бо ці вже й не ворухнуться і до смерті, — так вони обезсилені. До одного з них приїхала ненька зі східної Галичини — говорить по польськи, бо Полька. Син її лежить на бодячу на камянному тоці в таборі, де вітри гуляють. Очі стоять стовпом, зуби вищірені . . . »не хорий, горючки не має« . . . Ненька сидить біля нього наче закам'яла, безрадна — щож має робити? Там знову дружина — привезла харчі чоловікови. Ледви з великим трудом допросилася дозволу, щоби в табор увійти, бо тяжко туди дістатись . . . З'їв і . . . помер! Коли всі виходять з табору за їдою і стають рядом — справжній похід смерті.

Голодні і померзлі. Бються і вивертають цих що товпляться в кухні над викиненою жовнярами лушпинною. Ідуть чорні ягоди з дикого бозу, навіть траву. Вибрають нестравлені зерна з кінських відшадків і печуть їх з лушпинна-ми.

В ночі дрябуть зі студени, бо тільки нужденне захміття і власна шкіра криє їх кости. Кілька разів розложили вогонь в таборі, то жовнярі розігнали їх кольбами, а вогонь померзав.

УКРАЇНСЬКИЙ СКЛЕП Костя Одрецького В АНТОНІО РЕБОУСАС — ПА- РАНА.

Один з найбільших і найстар-
ших склепів в цілїм муніципїю Іратї.

Продаю товари різнородні — яких справді хто забажає — фазенда; залїзо; знаряди домашні, кухонні, і усе, що по-
трібно до ужитку домашнього і рільни-
чого.

НАПИТКИ РІЗНОРОДНІ. — СКУПО-
ВУЮ ГЕРВУ.

На складі: кава, цукор, усі споживчі товари. Капелюхи, стрільні артикули, ок-
раси зі золота як: брошки, перстені, лап-
цуски до годинників і т. д.

Чого Вам треба — купите і будете
вдоволені.

Konstantino Odreckyi.
Antonio Rebouças — Paraná.

УКРАЇНСЬКА ТОРГОВЕЛЬНА СПІЛКА ЛІНІЯ ЕСПЕРАНСА — ПРУДЕНТОПОЛІС

Поручаємо наш ново-отворений склеп, в
котрїм мож набути всего — добре і тане.
Маємо всякі матерїї, капелюхи, убраня
готові, пали парасолі, як також всякого
рода залїззя.

Продаємо сіль, муку, каву в зернятах і
мелену і все, що тільки забажаєте.

Цїни умірковані і продається все танше
як у інших торговлях.

Купуємо, герву, мід, віск, масло і прочі
продукта кольтонїяльні.

Пам'ятайте, що вже раз треба понятї
сей великий клич: „СВІЙ ДО СВОГО!“

З глибоким поважанем

Семчишин — Опушкевич & Спілка

Українці, котрі суть на лістах військових,
а радї-би себе звільнити від війська повинні
задалегіть виробити звільнене. Час на се
виходить до 15. листопада. З тими рекї-
рементами удавайтесь до п. В. Лопатюка
Сей чоловік вже много увільнив, то і тепер
увільнить. Представте свої причини, та не
відкладайте. Ідїть до Українця бо нині клич:
„Свїй до свого з всіми потребами!“

Др. Мирослав Шелїговский

ЛІКАР І ОПЕРАТОР
CURITYBA
Rua S. Francisco № 25

Бувший асистент клінік європейських.

Лічить після найновїшої системи. Виконує всякі операції хїрургїчні.

Посторонних слабих приймає на лічене і побут у своїй клініці. Лічить луча-
ми »Roentgeua«. Посїдає власну лабораторїю до оглядин хемїчних і мікроскопо-
вих, та всяких інших оглядин крови в слабостях внутренних.

Порада устно і лїсовно. — Мож розмовитись по українськи.

НАЙБІЛЬШИЙ СКЛЕП ВАСИЛЯ ВОИТОВИЧА у Прудентополи

Містить усякі найпотрібнїші знаря-
ди господарські — рільничі, як також
різного рода матерїї, від найганщих
до найдорозших: касемїри, чисто вов-
няні пали, готові убраня, коци, полот-
на, хустки, стьжки, капелюхи соломїні
нитки до шитя, вишиваня і ручних ро-
біт, зимовї шалї, перфуми, перфумова-
не мїло, скло, лачине кухонне, залїзо,
машини до шитя, порох, шпрїт, фугети,
славна паста »фаворїта«, шнурївки,
книжки, та прибори шкільні.

Напитки краєві і заграничні.

На складі завжди: хмїль, олій до
фр. б. свїчки стеаринові, а подостат-
ком мукї найліпших марок, соли ме-
лової, цукор і мед.

СКЛЕП НИКИТИ ДОНЬКА в місті Іратї

є знаний усїм, так в Іратї як і з
подальших околиць зі свого великого
склепу, який отворив єще в р. 1908
у великїм мурованїм домї враз з при-
ютом для подорожуючих до Пруденто-
поли і звїдам до Іратї. Кожний, хто
заїде у його дїм, знайде вигідну обслу-
гу, як також зможе набути у склепї
усе, що йому потрібне до ужитку до-
машнього і рільничого.

Купую герву-мате і пшні і одутка
хлїборобські.

В разї потреби винаймаєсь власна фі-
ра до Прудентополя і кольтї Іратї.

В. Кун і Син. Іпіранга — Гважувїра — Парана

Поручаю мїй склеп при фабриці кап-
флїшкових, купую всякі провукта крає-
ві, продаж гуртовна і деталїчна.

W. Kuhn & Filho,
Guajuvira Paraná

Теодора Шнїра

посїдає на складї все, що входить в т. з. Seccos e Molhados
а іменно: різнородної якостї полотна, фазенти і армарїньос,
хустки, коци, капелюхи, касемїри, готові убраня, начиня кухонї,
рїльничі знаряди, всїлякі обува так для муцїн як для женщїн,
рїжні річи з римарських і ковальських виробів. Має також все на
складї найліпшої марки, муку, каву, цукор, сіль, перець, нафту,
сірники і прерїжна всячина.

Рїжні напитки, почавши від таной, але мїчної мов оковита,
горівки, а скїнчивши на дорогих винах. — Купую все і продаю
все. — Цїни як найдешевші. Українці з А. Олінто пам'ятайте на
клич: „Свїй до свого!“ Тому не оминайте свого котрий не раз з
Вами ділив добре і зле і не в однімї допомагав.

ПЕРША І НАЙСТАРША ТОРГОВЛЯ В АНТОНІО ОЛІНТО

col. Antonio Olynto, ALFREDO SCHNIR

Estação de Camicetete

Федір Шнїйдер

— в Портон —

подає до відомо пп. Кольонїстів, що
його

ФАБРИКА ОЛІУ

купує насїне лєну і конопель. як та-
кож прядиво льняне і конопельне.
Одно кїльо насїня є лєну платить по
400 рейсїв; насїне конопель по 500
рейсїв. Прядиво чисте і кїльо 1\$300
і більше.

Пишїть:

Theodor Schneider

Portão

Paraná

Або через посередництв Грїсоєя Та-
дри — Портон.

Свѣтла вѣдѣння і пошуків мп.

В ночі дрожать зі студени, бо тільки нужденне лахміття і власна скіра криє їх кости. Кілька разів розложили вогонь в таборі, то жовнярі розігнали їх кольбами, а вогні погасили, бо від диму «можна трупом впасти». Ледви йдуть, коли на приказ мусять йти, оправдуються, що годі їм скорше йти й дістаться за це кольбою. А бють жовнярі здорово, бо й щож з нього, «коли і так не поживе». Деколи просять такий: «вбий, паночку, остогидло голодувати». Від ударів кількох умерло, — за слабі були, не видержали. Познаньчик — плутоновий постійно ходить з палкою, се, де попаде, ту трафить в голову, там в очі, — кільком навіть очі повибивав. Зрознуки кількох скочило в Буг, де потонули, кількох підрізало собі горло.

Страшно!

Були там комісії з польського сойму, мала наступити поправа відносин. Кількох злочинців увязнено, а коли вдруге мали зачатися доходження, скоро зроблено порядок; та попри те тривають далше ці страшні відносини, а з приходом зими вони ще погіршаться

Час, щоби засуд і кара за ці злочини не обмежилася на словах, час це лихо передати прилюдному осудови».

III. Нищення майна. Реквізиції. Рабунки.

В часі окупації Східної Галичини польськими військами, а й тепер ще далше намагаються Поляки зовсім винищити матеріально українське населення, а то в цей спосіб, що палать його майно, ба навіть цілі села, реквірують, рабують.

(Д. 6.)

Позір Українці оселі Прудентопільської!

Заким маєте гадку йти в процес, або до суду то вступіть, та порадьтеся п. В. Лопатюка, Всякі записи, розписи, реєстрівенти, щоб они були добрі, мусять бути добре зроблені. Зробити може найлучше, лиш овій чоловік.

Тому ідіть, предложіть своєю українською мовою, а п. Василь Лопатюк залагодить добре, і тай тано.

Dr. ROMULO CARDILLO

Clinica medica e cirurgica

Лічить недуги мушци і женщин так внутрішні як і зовнішні. Приймає недужих від 8—11 год. рано і від 2—5 по полудни.

Мешкає при улиці Dr. Vicente Machado.

славна шеста «фаворита», штурвал книжки, та прибори шкільні.

Напитки краєві і заграничні.

На складі завжди: хміль, олій до ф. рб. свічки стеаринові, а подостатком муки найліпших марок, соли меленої, грубої і рефінованої столової, нафта, тютюн, риж, цукор, фарина кукурузяна і мандьокова, фасоля, кава палена і зернятами, чай з Індій.

Скуповую на більшу скалю герву і інші продукта кольонійні.

Wasilio Woitovycz

Prudentopolis Parana

BEVAM AS CERVEJAS

da

CAIXA POSTAL 246.

TELEPHONE 454.

Atlantica Luzilana Curitiba — Porter

ВЖЕ ПРОБУВАЛИСЬТЕ ПРОДУКТА ПИВОВАРНІ АТЛАНТИКИ Т. А. (ул. Ігвассу — Куритиба)???

ПИВА

ЯСНІ: Атлантика, Люзитана, Гамбург, Куритибана, Паранаенсе; ТЕМНІ: Мюнхен, Кульмбах, Демократа, Портер.

НАПИТКИ:

Атланта, Вільч, Вола Столова, Женжібре; ГАЗОВИ: з Цитрини, Абакаші, Мали, Помаранч, Содова вода.

Панове Хлібороби! Купуємо кожду скількість ячменю і платимо найлучші ціни! Роздаємо також насіне ячменю за контрактом і продаємо вибиране насіне ячменю.

Сухі дріжджі Атлантики є найлучші і економічні.

Одинокий склад нашої пивоварні у Прудентополи в домі п. М. Козловского.

Купую герву мате і інші продукти хліборобські.

В разі потреби винаймаєсь власна фіра до Прудентополи і кольнії Іраті.

Theodor Schneider Parana

Portão Abo через посередництв Грисоля Тадри — Портон.

УКРАЇНСЬКА ТОРГОВЕЛЬНА СПІЛКА ОДРЕЦЬКИЙ — КОЗАКЕВИЧ

ІРАТІ — ПАРАНА

ПОРУЧАЄМО усім Українцям в Іраті і подальших околиць товари нашого склепу, який є завжди заосмотрений в ріжнородні фазенди, Seccos e Molhados, заліза, начине кухонне і прочі зняряди рільничі.

СКУПОВУЄМО ГЕРВУ, ВІСКЕ, МІД, і інші продукта кольоніяльні.

Випродаж гуртовна і деталічна.

Для пп. Каросників кукурузи і січки не брак!

ODRECKYI & KOZAKEVYCH

Iraty — Адреса телеграфічна „Kozak“ — Parana

Одинока українська фабрика цукорків ІВАНА КУТНОГО

CURITYBA — MARTINS AFFONSO № 6.

Виробляє ріжнородні цукорки ріжного смаку і зовнішної форми.

Досі у Парані не було української фабрики цукорків а коли она існує від двох місяців спішіть з замовленнями. По цукорки пішить і голосіть ся до ІВАНА КУТНОГО в Куритибі.

CASA „DNISTER“

НАЙБІЛЬШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ СКЛЕП В УНІЙОВ ДА ВІКТОРІЯ,
ІВАНА КУЧМИ

Маємо на складі ріжнородні товари, як: фазенда, армаріньо — начине, кухонне, напитки краєві і заграничні, залізо і всякі продукта споживчі. Також виконуємо кравецьку роботу після замовлень.

ЦІНИ НАЙПРИСТУПНІЙШІ.

Українці! Попирайте завжди лиш своїх!

CASA „DNISTER“
de João Kutchna

Rua Vidzconde e Nacar — União da Victoria — Parana.

Печатня оо. Василян в Прудентополи